

Dictamen de la Comissió Cívica de Patrimoni de les Terres de l'Ebre sobre l'enderrocament de les cases del davant de la Catedral de Tortosa

Motivació del dictamen

En la reunió del dia 22 de maig de 2015, i a proposta de diferents membres de la Comissió, s'acorda la realització d'un dictamen sobre l'enderrocament de les cases del davant de la Catedral de Tortosa al carrer Croera, números 9 al 21.

Antecedents

El conjunt de set immobles del carrer Croera núm. 9-21, que limiten per la dreta entrant amb la Costa dels Capellans, per l'esquerra entrant el Palau Episcopal i al fons per la Rambla Felip Pedrell, conegut popularment com les cases de davant la catedral i que són un dels últims vestigis del que havia estat la façana històrica fluvial, després d'un llarg procés endegat per diferents consistoris municipals de Tortosa, està a punt de ser enderrocat.

La Comissió Cívica del Patrimoni considera que existeixen raons patrimonials i històriques que recomanarien conservar aquestes edificacions. Les cases de davant la catedral estan construïdes en el que era la muralla de tancament fluvial de la ciutat, presumiblement hereva del primer clos romà (el seu parament, la seva línia perimètrica i alguns dels seus elements així ens ho indiquen, com també la informació documental coneguda). Cal tenir present, d'altra banda, el valor intrínsec de les pròpies cases amb una fisonomia inconfusible i de valor identitari del que n'és avui el darrer vestigi d' un model comú i característic de la ciutat com és el fet de les façanes sobre voladís (les arcades i les mènsules són prou explícites). Però allò que més preocupa és que amb l'enderrocament de les cases i la posterior urbanització de l'espai es pogués desdibuixar un dels eixos històrics més importants de la ciutat, el que uneix de nord a sud i que històricament ha vertebrat Tortosa.

Malgrat tot el relatat anteriorment, cap partit polític del municipi durant tots aquests anys, tant els de govern com els d'oposició, s'han posicionat en contra de l'enderrocament. A més, l'estratègia de degradació forçada d'aquests edificis ha donat com a resultat l'acceptació social de l'enderroc com a única alternativa aparentment viable i al final d'un llarg i complicat procés administratiu el resultat serà la destrucció irreversible d'elements patrimonials de la ciutat.

Per la qual cosa, la Comissió Cívica del Patrimoni de les Terres de l'Ebre acorda les següents

Propostes

Atesa la immediatesa del procés d'enderrocament, la Comissió Cívica del Patrimoni considera del tot necessari, davant dels fets consumats, poder testimoniar i preservar tots aquells elements constitutius d'informació històrica ubicats en els esmentats immobles. En aquest sentit, cal esmentar dovelles gravades (una, amb la inscripció de 1808); dintells pintats amb la distribució militar (p. exemple: capità, etc..) carreus; mènsules, arcs, i tots aquells elements arquitectònics propis i/o reaprofitats que formen part del conjunt.

Per això demanem que les tasques d'enderrocament no es facin maquinament ni amb celeritat, sinó que es duguin a terme acuradament i sota la supervisió tècnica d'un arqueòleg que pugui documentar degudament tota la informació històrica continguda en els diferents elements conservats. Els treballs tècnics arqueològics que previsiblement i segons llei s'han de fer en el subsòl, caldrà que atesa la importància cabdal d'aquestes edificacions per a documentar la història de la ciutat, es facin també en la superestructura, és a dir en l'edificació visible.

És per això que la Comissió Cívica del Patrimoni demana:

PRIMER.- Que la direcció facultativa i demás interventors de l'obra garanteixin el compliment de la correcta execució del projecte de l'enderroc per tal de preservar els elements històrics /arqueològics que puguin aparèixer.

Insistim especialment en que les mesures aprovades a l'apartat 1.2.2 de la Memòria d'Execució del Projecte d'enderrocament, establertes com a mesures de seguretat, siguin també formalitzades, protocol·litzades i aplicades per a realitzar aquesta tasca en interès de l'esmentat patrimoni històric que es trobi.

Detallem el que considerem que s'ha de tenir en compte per executar l'enderrocament:

- *Utilitzar mitjans mecànics i manuals.*

- *Utilitzar maquinaria petita,.*
- *Executar- se l'enderroc de dalt cap a baix.*
- *No enderrocar el paviment de la planta baixa ni l'estructura bàsica de l'edificació que la direcció facultativa especifiqui.*
- *Mantenir el control arqueològic durant l'execució.*

Tanmateix, considerem que l'empresa encarregada ha de ser especialment curosa en garantir que es documentin correctament tots i cadascun dels elements arquitectònics singulars que són visibles i els que puguin aparèixer i alhora garanteixin la deguda extracció i salvaguarda.

SEGON.- Que la Comissió de Patrimoni de les Terres de l'Ebre de la Generalitat de Catalunya faci un correcte, exhaustiu i adequat seguiment de l'enderrocament.

TERCER.- Que l'execució del projecte d'urbanització de la zona d'actuació en qüestió tingui en compte una solució constructiva i urbanística que permeti mantenir el traçat de l'històric carrer Croera.

QUART.- Que l'execució del projecte d'urbanització de la zona d'actuació en qüestió tingui en compte una correcta adaptació a l'entorn de les restes històriques i arqueològiques *in situ*, per que tothom pugui gaudir del patrimoni arquitectònic, en especial de l'època romana, que la legislació encaridament protegeix.

Aquest dictamen de la Comissió Cívica del Patrimoni de les Terres de l'Ebre ha estat aprovat inicialment en reunió de data de vint-i-nou de maig de 2015.